

SVETOVNI DAN AIDSA 1998

SVETOVNO GIBANJE PROTI AIDSU

Politika podpore in akcije za boljše zdravje mladih v okviru človekovih pravic

Sporočila

- Svetovna deklaracija o človekovih pravicah, Konvencija Združenih narodov o pravicah otrok ter Konvencija Združenih narodov za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk so lahko koristna orodja za zmanjševanje diskriminacije in izpostavljenosti okužbi z virusom HIV in aidsom.
- Spoštovanje in varovanje človekove pravice do obveščeniosti, izobrazbe, rekreacije, varnega okolja in zaposlitve so bistvenega pomena za zmanjševanje pogostnosti okužbe z virusom HIV.
- Mladi imajo pravico do zaščite pred diskriminacijo in izkoriščanjem, ne glede na spol, spolno usmerjenost ter prisotnost okužbe z virusom HIV.
- Mladeniče je treba odvrčati od prepričanja, da v pravo moško vedenje sodijo tudi nezaščiteni spolni odnosi s čim več ženskami. Prava moškost se kaže v tem, da se človek zna upreti pritiskom prijateljev.
- Učinkovito delo z mladimi upošteva njihove pozitivne plati.
- Sama informacija ni dovolj! Mladi imajo pravico, da razvijejo svoje sposobnosti, imajo dostop do različnih služb in živijo v varnem okolju.
- Kakovostni programi o spolnem in reproduktivnem zdravju lahko odložijo čas prvega spolnega odnosa ter pomagajo mlade zaščititi pred nezaželeno nosečnostjo in spolno prenosljivimi boleznimi, vključno z okužbo z virusom HIV.
- Preprečevanje je učinkovito: v Ugandi se je okuženost med nosečnicami, starimi od 15 do 19 let, v letih 1990–93 in 1994–95 zmanjšala za 20 %. Na Severnem Tajske se je uporaba kondoma med 21-letnimi moškimi, ki so obiskovali spolne svetovalce, s 60 % v letu 1990 zvišala na 90 % v letu 1995.
- Zdravstvena služba mora biti kakovostna, vzbujati mora zaupanje, biti mora lahko dostopna, odnos zdravstvenih delavcev do ljudi pa spoštljiv.
- Naloga medijev je, da spodbujajo razpravo o vlogi mladih pri krepitevi zdravja in razvoja.
- Mladi, ki so okuženi z virusom HIV ali kakorkoli prizadeti zaradi aidsa, imajo vso pravico do zdravstvene oskrbe in potrebujejo pomoč, ko se soočajo z izgubo in ko žalujejo.

Rezultati

1. Programi in politika, namenjeni mladim, temeljijo na načelih Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Konvencije Združenih narodov o pravicah otrok ter Konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk.
2. Oblasti ter predstavniki civilne družbe in posamezniki si prizadevajo za uveljavitev temeljne pravice mladih do obveščeniosti, izobrazbe, prostega časa, varnega okolja in zaposlitve.
3. Učitelji, šolski vodje in starši so bolj prosvetljeni in sposobni za organizacijo šolskih programov, v okviru katerih se mladi poučijo o spolnem in reproduktivnem zdravju in enakosti spolov ter se usposobijo za to, da se znajo postaviti po robu zlorabi različnih snovi in nasilju.
4. Kakovostni vzgojni in zabavni programi, ki krepijo zavest o pomembnosti krepitve zdravja in zdravega razvoja na nacionalnih televizijskih in radijskih mrežah.
5. Izobraženi zdravstveni delavci in svetovalci, ki so sposobni organizirati mladim namenjene službe, posvečene spolnemu in reproduktivnemu zdravju. V okviru teh služb poteka svetovanje, zdravljenje spolno prenosljivih bolezni, mladi so deležni podpore vrstnikov ter so vključeni v programe preprečevanja okužbe z virusom HIV; tam se seznanjajo tudi z različnimi oblikami kontracepcije.
6. Vlade in zakonodajalci podpirajo programe svetovanja za mlade ter odpravljanja problemov, povezanih z mamili, skrbijo za sterilne injekcijske igle ter mlade poučujejo o ustreznih tehnikah sterilizacije.
7. Razvita in razširjena podporna mreža za mlade, ki so prizadeti zaradi okužbe z virusom HIV, sami okuženi ali pa so zaradi aidsa osiroteli.
8. Pozivi državnikov in slavnih ljudi mladim, naj sodelujejo v razvoju programov in politike boja proti aidsu.
9. Aktivnosti, povezane s Svetovnim dnevom aidsa v letu 1998, se bodo nadaljevale tudi v naslednjem letu.